

**FACTORS RELATED TO VISION OF THE HEAD OF
HEALTH CENTERS IN PUBLIC HEALTH REGION 4**

YOTHSANAI KRUANGTIP

**อภิรักษ์นันทนาการ
จาก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF ARTS (POPULATION EDUCATION)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2000
ISBN 974-664-612-5
COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY**

4137353 SHPE/M : MAJOR : POPULATION EDUCATION ; M.A.
(POPULATION EDUCATION)

KEY WORDS : VISION / HEALTH CENTER / HEAD OF HEALTH CENTER
YOTHSANAI KRUANGTIP: FACTORS RELATED TO VISION OF
THE HEAD OF HEALTH CENTERS IN PUBLIC HEALTH REGION 4.
THESIS ADVISORS: SOMMAI WANSORN, C.A.S., VICHAI CHOKEVIVAT,
M.P.H., 104 p ISBN 974-664-612-5

The purpose of this study was to study factors related to the vision of the head of health centers in Public Health Region 4 and to analyze their vision in the areas of health centers physical infrastructures, technology and resource materials to support the work, health personnel, and organizational management structure. The samples were 334 head of health centers in Public Health Region 4. The data were collected from questionnaires. The data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, range, pearson moment correlation coefficients and multiple regression analysis.

The study results revealed that most of the head of health centers had a vision of their health centers in all four areas mentioned above. Factors related to the vision of health centers at a statistically significant level of 0.01. were : age, attitude toward the organization of the health center, perception of the strength of the health center, and perception of threat to the health center. Although the age of the head of health center was negatively related to the vision of the health centers, attitude toward the organization of the health center, perception of strength and threat to the health center were positively related. The four factors serve to predict the vision of health centers at the confidence level of 18.4 %, per multiple regression analysis.

The study results suggest that the concerned organizations should develop the capability of older heads of health centers through training by group process, information and leadership development. The organization should support a positive attitude toward the health centers. In order to maintain the strength of health centers, good referral systems should be established because the major threats to health centers are from external factors. Health centers are small organizations. They alone can not control or eliminate external threats because of socio-economic, cultural, environmental and technological changes. However, good referral resources can help health centers meet their demanding and changing needs.

4137353 SHPE/M: สาขาวิชา : ประชากรศึกษา ; ศศ.ม. (ประชากรศึกษา)

คำสำคัญ : วิสัยทัศน์ / สถานีอนามัย / หัวหน้าสถานีอนามัย

ยศนัย เครื่องทิพย์ : ปัจจัยที่สัมพันธ์กับวิสัยทัศน์ต่อสถานีอนามัยของหัวหน้าสถานีอนามัยในเขตสาธารณสุข 4 (FACTORS RELATED TO VISION OF THE HEAD OF HEALTH CENTERS IN PUBLIC HEALTH REGION 4) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สมหมาย วันสอน, C.A.S., วิชัย โชควิวัฒน์, M.P.H. 104 หน้า ISBN 974-664-612-5

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับวิสัยทัศน์ต่อสถานีอนามัยของหัวหน้าสถานีอนามัยในเขตสาธารณสุข 4 จำนวน 334 คน ซึ่งประกอบด้วยวิสัยทัศน์ต่อสถานีอนามัยในด้านโครงสร้างทางกายภาพ ด้านเทคโนโลยีและสิ่งสนับสนุนการปฏิบัติงาน ด้านบุคลากร ด้านระบบงาน และรวมทุกด้าน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นต้น

ผลการวิจัยพบว่า หัวหน้าสถานีอนามัยส่วนใหญ่มีวิสัยทัศน์ต่อสถานีอนามัยในด้านโครงสร้างทางกายภาพ ด้านเทคโนโลยีและสิ่งสนับสนุนการปฏิบัติงาน ด้านบุคลากร ด้านระบบงาน และรวมทุกด้าน สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับวิสัยทัศน์ต่อสถานีอนามัยรวมทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ อายุมีความสัมพันธ์ในเชิงลบ ทักษะคิดต่อองค์กรมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก การรับรู้จุดแข็งของสถานีอนามัยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก และการรับรู้ภาวะคุกคามของสถานีอนามัยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก และสามารถร่วมกันทำนายการมีวิสัยทัศน์ต่อสถานีอนามัยได้ร้อยละ 18.4

จากผลการวิจัยครั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนการดำเนินงานของสถานีอนามัยควรพัฒนาความรู้ความสามารถของหัวหน้าสถานีอนามัยโดยเฉพาะกลุ่มที่มีอายุมากให้เป็นผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์โดยการจัดอบรมซึ่งใช้กระบวนการกลุ่ม การนิเทศงานและการพัฒนาภาวะผู้นำในโอกาสต่าง ๆ ในด้านทักษะคิดต่อองค์กรควรเสริมสร้างทัศนคติของหัวหน้าสถานีอนามัยให้เกิดทัศนคติที่เป็นบวกต่อสถานีอนามัย สำหรับจุดแข็งของสถานีอนามัยซึ่งเป็นปัจจัยภายในที่ส่งเสริมให้สถานีอนามัยสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงาน ดังนั้นจึงควรสนับสนุนให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องรักษาจุดแข็งไว้ให้เกิดความยั่งยืนตลอดไป สำหรับภาวะคุกคามนั้น เนื่องจากเป็นปัจจัยภายนอก สถานีอนามัยซึ่งเป็นองค์กรขนาดเล็กจึงไม่สามารถควบคุมหรือกำจัดภาวะคุกคามได้ เพราะมีสาเหตุเกี่ยวเนื่องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี